Praha, Centrum Lotus 5. 9. 2012

Dobrý večer,

já bych chtěla říct jenom pár slov k dnešnímu znovuotevření Lotusu. Jak dobře víte, byl skoro dva měsíce zavřený a prošel rekonstrukcí. A taky se tady nějaké věci změnily strukturálně.

A já bych na prvním místě chtěla poděkovat Kláře Adamové – která vlastně, dalo by se říci, zařídila, nebo vyprovokovala tu rekonstrukci. Přes Magistrát – jo. Takže jí patří velký dík.

Samozřejmě potom, bych dále chtěla poděkovat Luboši Vojtěchovi, který je náš jediný mecenáš – Centra Lotus. A kdykoliv Lotus potřebuje finančně pomoct, tak Luboš má tuhle tu schopnost. Nakoupil tady lustry a hradil nějaké doplňky, takže osobně bych mu chtěla poděkovat za to, že tahle ta možnost tady je, poněvadž nedokážu si moc představit, že by tomu bylo ještě nějak jinak.

A v neposlední řadě bych chtěla poděkovat Bhantemu Dhammadípovi, který přijel a který doufáme, že bude v českých hájích a lesích Českého ráje trávit více času, takže určitě do budoucna bude takových přednášek a různých kurzů více. Takže mu patří taky velký dík.

Chtěla bych mu dát od Centra Lotus takový malý dárek, který on dneska využije při té úvodní ceremonii.

…

Bh. Dh.: Všichni mají vlákno v ruce? Máte vlákno? Nebo už se na vás nedostalo? A prosím, to vlákno nedávat na zem. Měl bych asi vysvětlit pár slov.

V théravádových zemích – a já jsem byl dlouhá léta théravádový mnich – je zvykem, že při jakékoliv slavnostní situaci, se pozvou mniši, nebo mnich, aby přednesl pirit.

Pirit znamená paritam – což vlastně znamená ochrannou recitaci. Ochrannou recitaci pro vyčištění místa.

Voda symbolizuje čistotu a symbolizuje taky… Voda je to, element vody je to – co drží věci na světě pohromadě.

Charakter elementu vody je „samgraha“ – držení pohromadě. A to je na tvrdé stránky.

Tvrdá stránka vody je, že drží věci pohromadě. – Měkká stránka vody je, že teče.

Doufejme, že vše zde, v Centru „Lotusu v budoucnosti bude držet pohromadě a bude téct. – To je mé přání a doufám, že je to přání všech.

A vlákno, zase – které každý účastník drží v ruce – to též symbolizuje jednotu.

Po krátké recitaci, já udělám krátkou přednášku – protože času nemáme dost – na téma souvislé vznikání.

Protože, ať jsme si toho vědomi, či ne – právě souvislé vznikání je též to, co drží všechny bytosti při sobě.

Bohužel, většina z nás, si toho není vědoma – a podle toho ten svět dneska taky vypadá.

Vše, co vzniká, nemůže vzniknout samo. – Vždy vzniká ve vztahu k druhému.

Samo o sobě nikdy nic nevzniklo, nevznikne a nebude vznikat – na tomto světě.

Vědomí toho – je právě otevření se pro vyšší vědomí.

Tedy, vyšší vědomí je spojeno v buddhistickém pojetí s porozuměním Čtyř vznešených pravd.

A právě „souvislé vznikání“ a „Čtyři vznešené pravdy“ dělají z nás nerozumných – mudrce.

Ať víme, kolik víme, ať máme mnoho informací, z hlediska buddhismu, staneme se moudrými – když poznáme souvislé vznikání a Čtyři vznešené pravdy.

To je axis, tedy osa moudrosti, bez níž, co se týče buddhismu, je bytost v této samsáře, v tomto světě, kde vše vzniká v souvislosti s druhým – je bytost ztracená.

Tradičně pirit (na Šrí Lance, v Burmě, Thajsku) se hlavně skládá pravděpodobně ze tří nejpopulárnějších súter théravádového buddhismu:

Ratana sutta – sutta klenotů.

Pak Mangala sutta – sutta požehnání.

A Karaníja metta sutta – sutta lásky.

Aby se bytosti na tomto světě stali šťastnými – potřebují útěchu. Útěcha v buddhismu je daná prvávě Trojitým klenotem.

Potřebují požehnání. Suttra požehnání právě vysvětluje, co je požehnání v buddhistickém smyslu.

A potřebují lásku.

Jestliže tyto věci máme – držíme sebe pohromadě a držíme svět pohromadě.

Jestliže tyto věci nemáme – všude potkáváme jen rozpory. A těchto rozporů právě, se zbavíme tím, že najdeme útočiště v tom pravém.

Nalezení útočiště v tom pravém – je vlastně smysl jógy.

A předpokládám, že jsme se sešli zde, a ne nikde jinde. Důvod je ten, že máme všichni zájem o jógu, tedy o spojením s tím pravým. A ponechání hloupostí.

Dobře. Začnu recitací.

Ti, co ji znají tuto recitaci, můžou recitovat se mnou.

Po recitaci provedeme podle zvyku očistu. Očistu místa, která se též provádí vodou, kterou namočím do rostlinek, a s nimi projdeme všemi místnostmi a očistíme je. A k tomu použiju mantru z mahájánové tradice – mantru tisíciruké(ho) Avalokitéšváry. Jestli ji někdo zná, tak může též se mnou projít všemi místnostmi. Anebo po mně prostě opakovat. Ale těch rostlinek máme málo. – Tak si to nějak rozdělíme.

Tak první je recitace. Pak po recitaci se vlákno zase vrátí. A tou vodou, která byla požehnána tou recitací, my pak očistíme…

Máme já nevím kolik rostlinek?... Tak pět nebo šest lidí může jít za mnou a též stříkat všude požehnání na toto místo. A doufejme, že toto místo tím bude prosperovat. A že všichni, ne jenom ti, co jsou zde přítomni, ale mnoho, mnoho dalších najdou v tomto místě útočiště – útěchu a požehnání.

Tak. Nebudu k tomu povídat příliš moc. Začneme hned s recitací.

…

Tak první je recitace.

Namó tassa bhagavató araható sammá sambudhasa

Namó tassa bhagavató araható sammá sambudhasa

Namó tassa bhagavató araható sammá sambudhasa

Recitace vlastností Tří klenotů…

Ratana suttra…

Mangala suttra…

Karaníja metta sutta…

Tak toto místo jsme očistili.Tak teď záleží na nás všech, aby zůstalo čisté a aby zde proudily čisté energie, které budou k dobru nejen tomuto místu, ale doufám i této části města a celému městu a doufám i celé zemi.

A já řeknu pár slov krátce o souvislém vznikání – což je, dle všech buddhistických tradic to, co Buddha poznal pod stromem probuzení.

Jestli se nás někdo zeptá, k čemu se Buddha probudil – nezapomeňte říci: „Buddha se probudil k pravdě souvislého vznikání“.

Jelikož poznal pravdu souvislého vznikání kompletně – poznal též univerzální vědomí, nebo-li univerzální moudrost ve všech aspektech, která je jedinečná jedině Buddhům.

Dle tradice tedy, v každém momentě vnímání – Buddha může poznat stav všech složek poznání.

Dle buddhistické tradice, toto poznání všech složek poznání a poznání souvislého vznikání se nazývá „ jathá bhúta dassana“.

Jathá bhúta dassana znamená – „vidění věcí tak, jak opravdu jsou“.

Teď, jestliže máme problémy, jestliže máme zamlžení vědomí, nejasnost objektu vědomí, jestliže máme zašpinění vědomí – je to právě proto, že nevidíme věci tak, jak jsou.

Vidění věcí tak, jak jsou – je za prvé:

Vidění věcí tak, jak jsou – ve světě. A toto též – jak Samjutta nikája říká:

„Jathá bhútá dassanam nibbánasa état adivačanam..“

Vidění věcí tak, jak jsou – též znamená nic jiného – než vidění nirvány.

Čili, vidění věcí tak, jak jsou znamená za prvé:

Vidění věcí tak, jak jsou – ve světě.

Za druhé to znamená:

Vidění nirvány – což je druhá stránka věcí. Ať jsme si toho vědomí či ne – druhá stránka vidění věcí tak, jak jsou – je právě nirvána.

Nirvána znamená stav, který není vytvořený.

A stav věcí tak, jak jsou ve světě – je právě souvislé vznikání.

A v souvislém vznikání – vše co můžeme poznat ve světě – poznáme na základě příčin a důsledků.

Souvislé vznikání je vznikání na základě příčin a důsledků.

A co je souvislé vznikání?

Možno nejlépe vysvětlím:

Kdysi za dávných časů žil velký čínský učenec Džoang´c. Mistr Džoang. – Který jednou odpočíval pod stromem a snil o tom, že je motýl. A bylo mu velice dobře. Polétával z kytky na kytku…

No ale, když se probudil – nebyl si jist, zda-li on Džoang´c – sní o tom, že je motýl? Či motýl sní o tom – že je mistr Džoang´c?

A jelikož byl člověk moudrý – dlouho, dlouho o tom přemýšlel.

Jsem vlastně Džoang´c?

Anebo jsem motýl, který sní o tom, že je Džoang´c?

A jelikož byl muž moudrý a zkušený v kultivaci – tímto snem poznal právě, že svět není nic jiného než přeměna.

Tato přeměna v buddhistické terminologii se jmenuje samsára.

A samsára znamená: Sam znamená dohromady. Sár znamená – se rozptyluje.

„Věci se rozptylují dohromady"

A rozptylují se čím? Rozptylují se našimi představami o světě.

Právě tyto naše představy o světě – na základě pevné představy toho, kdo sní, kdo si představuje a na základě pevné představy objektu, který vidíme na základě představ – tento stav právě – se nazývá samsára.

Protože tento stav proměn….V každé chvíli si představujeme, že jsme něco jiného – a též objekt našich představ je stále jiný.

V tomto subjektu představ a objektu představ, ovšem, po hlubokém rozjímání nemůžeme najít nic „co stojí".

Jestliže hluboce rozjímáme o naší zkušenosti ve světě, poznáme právě, že

v této představě o světě, o sobě samých, neexistuje nic, co stojí.

Tento stav se právě nazývá samsára.

A tento stav se v buddhismu vysvětluje na základě chtíče.

Jelikož chceme něco – představujeme si něco.

Když nic nechceme – nic si nepředstavujeme.

A představujeme si něco….

To, že si něco představujeme, něco hledáme, po něčem toužíme a něčeho se chytáme, to – dle buddhistické filozofie – je následek našeho nevědomí.

Kdyby nebylo nevědomí – nepředstavovali bychom si sebe a svět jako něco pevného – a netoužili bychom po tom, něčeho dosáhnout a ochránit si to pro sebe.

V tom případě, by samozřejmě, na světě nebyly hádky a žádné konflikty – neb, právě hádky a konflikty pocházejí z tohoto stavu.

Člověk si představuje, že něco je, a že mu něco patří – a tento stav, je stav nepokoje.

A tento nepokoj bude stále trvat, pokud nevykořeníme kořeny právě tohoto nepokoje.

A kořeny tohoto nepokoje Buddha označil. Hlavních je pět kořenů:

Vše začíná nevědomím. Nevědomí – je právě kořen, nebo důvod roztěkaného, nejistého stavu naší existence.

Když existuje nevědomí – nutně existuje chtíč.

V Sammá ditthi sutta – ve Středních rozpravách Buddhy – Sáriputta vysvětluje souvislé vznikání.

Souvislé vznikání se dá vysvětlit od začátku do konce:

Nevědomost podmiňuje – formace vůle.

Formace vůle podmiňují – samsárické vědomí.

Samsárické vědomí podmiňuje – náma-rúpa, což je tělesnost a duševnost.

Tělesnost a duševnost podmiňuje – vznik šesti smyslů.

Šest smyslů podmiňuje – vznik šesti dotyků.

Což je vše, co na světě poznáváme. Vše co na světě poznáváme, poznáváme jen skrze šest smyslů tím, že nimi se dotýkáme světa. Očima se dotýkáme barev, ušima se dotýkáme zvuků….a myslí se dotýkáme myšlenkových objektů. Mysl je též pouze jeden ze šesti smyslů, ve kterém ostatní smysly jsou zakořeněné.

Když se něčeho dotýkáme – přijímáme to. Ať si to přejeme nebo ne – jakmile je dotek, je přijetí.

Toto přijetí se nazývá – pocit.

A podle pocitů se člení náš svět.

Každý, podle svého pocitu – má příjemné věci, nepříjemné věci a věci které považuje „ani za příjemné“, „ani za ne-příjemné“.

Tím se od sebe odlišujeme – každý má tento svět. Který je založen právě na rozšíření samsárického vědomí.

Toto rozšíření samsárického vědomí na základě pocitu – vede ke lpění.

Lpění vede (opět, stejně tak, jako nevědomost) – vede k formacím založených na vůli.

A ty vedou k další existenci a k další smrti a k dalším nepokojům.

Ať si to přejeme, či ne – toto je stav bytostí.

Ať existuje Buddha, či jeho žáci, kteří toto vysvětlují – či neexistují – toto je objektivní stav, ve kterém se všechny bytosti nachází.

A právě proto:

Pokud je narození – neexistuje stav, kde není smrt.

Pokud jsou formace vůle – narození je nutností.

Pokud je Ipění – formace vůle jsou též nutností.

A pokud je Ipění – vždy to bude na základě chtíče. … A tak dále.

Můžeme od konce… Nebo od začátku… I z poloviny do konce… Z poloviny na začátek…

A tento proces – též probíhá v každém momentě.

V každém procesu vědomí (ať si toho jsme vědomi, nebo ne) – tím, že Ipíme na tom, co je nám příjemné, bráníme se tomu, co je nám nepříjemné a jsme otupělí vůči tomu, co nám není ani-příjemné ani-nepříjemné – produkujeme formace vůle na základě Ipění a nevědomosti.

49,25Sáriputta vysvětlil proces souvislého vznikání od začátku do konce. A začátek tohoto procesu je tedy nevědomí.

Dále. Sáriputty – nejmoudřejšího z žáků Buddhy – se někdo z mnichů zeptal:

„A co je podmínkou nevědomí?“

A Sáriputta odpověděl: „Podmínkou nevědomí jsou právě „ásáva“.

Asáva to jsou vlivy zašpinění vědomí. Toxické vlivy na vědomí. Což není nic jiného než opět chtíč, lpění na existenci, lpění na názorech a opět nevědomí samotné.

Co to znamená?

Kdykoliv existuje nevědomí – není oddělitelné od chtíče, lpění a formací na základě vůle, neboli karmy.

Na základě těchto faktorů, bytost prochází z jednoho stavu bytí do druhého.

A nejenom z jednoho stavu bytí do druhého – i z jednoho stavu představ sebe jako něčeho pevného a světa jako něčeho pevného – kdykoli jeho vědomí se děje na základě těchto faktorů.

Čili. Souvislé vznikání existuje: Jak z života na život. – Tak, prakticky existuje i v každém momentě.

Nic jiného na světě se nedá poznat. – Vše, co existuje – je právě – souvislé vznikání.

A toto souvislé vznikání je na základě nestálosti jeho prvků.

Veškeré prvky souvislého vznikání vznikají díky příčinám a důvodům – a zanikají v témže okamžiku.

Vznikají z příčin a důvodů. A zanikají přirozeně.

Toto je stav našeho myšlení.

Teď: Toto je standardní vysvětlení souvislého vznikání tak, jak se nachází v písmech ranného buddhismu.

Tedy: Souvislé vznikání na základě: „karmy“, „nevědomosti“ a „lpění“.

Ovšem, v učení buddhismu, jelikož poznání tohoto stavu existence – je též poznáním:

Tak jako lpění, je základem všech nečistých stavů – „ne-lpění“, čili, „odpojení“ se do představ „pevného „já“ a „pevného jádra ve světě“, je podstata očisty vědomí.

Nečistota vědomí, pochází z „lpění“ – čistota vědomí pochází z opaku lpění, čili z „odpoutání se“.

Lpění pochází z představy pevného „já“, pevného subjektu a pevného objektu. – Toto je podstata zašpinění vědomí.

A zašpinění vědomí (ať si to přejeme, či ne) – je podstata neklidu.

Pokud vědomí nebude čisté (ať si to přejeme, či nepřejeme) – stav neklidu nemůže přestat.

Stav neklidu může přestat jedině tím, že – příčiny neklidu budou odstraněny.

V dlouhém vývoji buddhistického myšlení existuje mnoho konceptů souvislého vznikání – jež všechny jsou nerozlučně spjaty s tímto základním konceptem.

Další koncept souvislého vznikání je:

Jelikož stav věcí ve světě (jestli si to přejeme, nebo ne) je neosobní – nic v naší zkušenosti nemůže být osobní. – Neb osobní znamená – „něco, co stojí“.

Kdykoli budeme vědomi procesu našeho myšlení, kterým poznáváme svět – nepoznáme ani uvnitř, ani venku něco, co stojí.

Tento stav je právě – souvislé vznikání.

Jelikož – tento stav nepřipouští koncept „něčeho co stojí“, koncept „já“ – další jasný vývod je:

„Ať stav samsárický (stav neklidu), tak stav klidu – je stav mysli.“

Proto, další vývod je, že vlastně:

„Vše, co poznáváme, není nic jiného, než vědomí.“

„A souvislé vznikání a celý svět není nic jiného, než obraz vědomí.“

Tedy:

„Vědomí je jediné co existuje.“

Poznání podstaty vědomí je tedy též:

Poznání prázdnoty světa – a poznání druhé stránky světa, což je nirvána.

Další koncept:

Je koncept střední cesty, kterou učí filozofie sutter transcendentální moudrosti tak, jak je interpretovaná Nágardžunou a jeho žáky.

Učí, že:

„Souvislé vznikání – jelikož jeho předpokladem je „ne-existence“ esence ve všech věcech, (právě proto) – souvislé vznikání“ vlastně nikdy nevzniklo.“

Proto, což je důsledek (či jak jsem říkal, učení též Samjutta nikája):

„Poznání „stavu věcí ve světě tak, jak je“ – není nic jiného než nirvána.“ – Je synonymum nirvány.

Ve světě nic nevzniklo – ani vevnitř ani venku – jen naše vlastní představy.

A naše vlastní představy vznikly na základě nevědomí.

Tedy, v prvním verši Traktátu střední cesty Nágardžunna oslavuje Buddhu, jakožto toho, jež hlásal souvislé vznikání, jako:

„To, co nevzniká – nezaniká.“

„Není ani věčné ani nezaniká.“

„Není ani jednota, ani mnohost.“

„Není nic, co přichází – nic, co odchází.“

A ve slovech Sútry srdce a sutter transcendentální moudrosti též:

„Není nic, co ve své podstatě je čisté či nečisté.“

Toto je stav věcí ve světě. – A konvenční pravda je zde chápána pouze jako něco, co zakrývá tento stav věcí.

Další koncept souvislého vznikání, který je obzvlášť důležitý v tradici zen a v tantrické tradici je:

Souvislé vznikání na základě sféry Dharmy – Dharma dhátu.

Dle tohoto konceptu založeného hlavně na Lotosové sútře (jedna z nejpopulárnějších sutter mahájány) – vlastně všechny formace, jsou formace Buddhy. A vše pochází z těla Buddhy – Dharmakája.

Pak ještě existuje tantrická představa souvislého vznikání – jako pěti složek, které se nemění.

Čili. Souvislé vznikání je dynamické, naprosto dynamické vysvětlení světa – které je jistá intuitivní zkušenost.

Není to nic jiného, než jistá zkušenost jógy. Jógy, ve smyslu pravého poznání „věcí ve světě tak, jak jsou“ – a spojením se s tímto poznáním.

Čili, souvislé vznikání je též – poznání světa a cesta ven z otroctví světa.

Poznání souvislého vznikání ve všech buddhistických tradicích – je možné jen na základě poznání „pravdy relativní“ a „pravdy nejvyšší“.

Bez poznání „pravdy relativní“ a „pravdy nejvyšší“ – souvislému vznikání nemůže být porozuměno.

A právě rozdíl mezi různými buddhistickými školami v pojetí souvislého vznikání, není nic jiného – než rozdíl ve výkladu „relativní pravdy“ a „pravdy nejvyšší“. – V tom spočívá vlastně rozdíl mezi všemi těmito různými interpretacemi, které jsem vysvětlil.

A jestliže pochopíme smysl „relativní pravdy“ a „nejvyšší pravdy“ – i tyto interpretace nejsou v protikladu, ale tvoří jeden celek. – Jedno pochopení.

V raném buddhismu (tak v učení Abhidarmy) – existuje učení čtyři (nebo pět) nejvyšších pravd. Což jest:

Vědomí

Faktory vědomí

Rúpa – forma a

Nirvána.

Studenti Abhidarmy, kteří se začínají učit théravádovou Abhidarmu, první verš Abhidammatasangha, je vysvětlení těchto čtyř nejvyšších realit.

V sarvastivádové filozofii, jež je vlastně základ mahájánového učení – existuje pět složek, místo čtyř. Ještě formace – jež jsou oddělené od vědomí.

Toto je učení, tak jak ho najdeme, v tak zvaných Ágámách – ve spisech ranného buddhismu.

A tedy ten, kdo dosáhl probuzení – Buddha a arahat – vidí svět jakoby z vrchu hory. – Vidí svět ve smyslu těchto složek světa.

Araht, či Buddha – nevidí žádné osobnosti. Aby viděl osobnosti – musí speciálně dávat pozor. (smích)

Co vidí, je právě: Vědomí. Složky vědomí. Formy. A nirvánu.

Jelikož vidí tak (na rozdíl od nás) – nezná žádné zašpinění vědomí.

Protože též – vidí všechny tyto složky ve stavu vznikání a zanikání.

Kde je stav vznikání a zanikání – představa pevného jádra v naší zkušenosti mizí. Jestliže zkušenost pevného jádra v naší zkušenosti mizí – zkušenost nirvány, zkušenost klidu, se stává stálá.

Jak už jsem řekl , i v ranném buddhismu „vidění věcí tak, jak jsou“, tedy „jathá bhútá dassana“ – (což) je interpretováno jako vidění věcí ve smyslu přechodnosti všech jevů, ve smyslu utrpení, jež je nerozlučně spojené s přechodností všech jevů (ať si to přejeme, či ne) a neosobní ráz tohoto stavu.

Tam, kde neexistuje nic stálého a tam, kde tento stav je chápán jako utrpení – tam nemůže existovat žádné „já“. „Já“ znamená substance – která se nemění.

Jestliže neexistuje substance, která se nemění – neexistuje též něco, co této substanci náleží.

Tedy: Stav neexistence ničeho, co náleží substanci – je stav prázdnoty.

Tedy. Již v ranném buddhismu toto poznání – poznání světa jako světa přeměn, poznání zkušenosti jako nekonečný proces, pokud příčiny tohoto procesu existují – tento stav, tento neosobní stav světa je právě prázdnota.

V naší západní civilizaci prázdnota je spojena s něčím, co chybí. S něčím neúplným. Když řeknu „Dneska jsem prázdný“, tak mě asi Libor začne litovat a řekne „Ty chudáku, tak přijď ke mně na čaj“. (smích)

Ale v indickém i v čínském myšlení – prázdnota – právě naopak. Prázdnota, je stavem plnosti.

Právě tím, že „nejsme prázdní“ – se cítíme prázdní. – Je nutné pochopit.

A jelikož, učení súter transcendentální moudrosti se nedá odpojit od učení raného buddhismu – jelikož tento stav ve světě, pravý stav ve světě, není nic jiného než synomymum poznání. Hluboké poznání pravého stavu věcí ve světě není nic jiného, než synonymum nirvány.

Samozřejmě, existuje jen jediná pravda – a to je pravda prázdnoty. Nemůžou existovat čtyři nejvyšší elementy poznání.

Nejvyšší element poznání je tedy v mahájánovém učení jenom jeden. – A to je prázdnota.

A v tomto pojetí, co znamená „prázdnota“?

Prázdnota znamená nemožnost jakéhokoliv stojícího jádra ve všech složkách naší zkušenosti.

V tomto pojetí, ten – jak Nágardžuna učí:

„Ten (Tomu), kdo pozná prázdnotu – vše ve světě dává smysl.

Ten (Tomu), kdo nepozná prázdnotu – nic ve světě nemůže dávat smysl."

„Ten, kdo pozná prázdnotu – nemá konflikt ve světě.

Ten, kdo nepoznal prázdnotu – se stále nachází v konfliktu"

Buddha učí:

„Já, se světem nemám žádnou diskusi – svět diskutuje se mnou."

„Co se týče mně", učí Buddha:

„Co moudří muži ve světě považují za dobré – já též považuji za dobré."

„Co moudří muži ve světě považují za špatné – já též považuji za špatné."

„Co moudří muži ve světě považují za existující – já též považuji za existující."

„Co moudří muži ve světě považují za neexistující – já též považuji za neexistující."

S plným vědomím, že právě opravdový stav existence je – nad pojmem „bytí"a „nebytí".

Být nad pojmem bytí a nebytí je právě býti dle filozofie střední cesty. – Je býti ve vidění věcí tak, jak jsou.

Kdo pozná souvislé vznikání pozná tedy „ne-pravost" jak pojmu „existence", tak pojmu „neexistence",

A právě toto poznání, jež je nad pojem existence a neexistence, není nic jiného – než střední cesta. – Jediná cesta, která existuje k probuzení.

V tradičním buddhismu – Osmičlenná střední cesta. V prvním projevu Buddhy. Buddha vyslovuje Osmičlennou střední cestu – jako střední cestu mezi askezí a požíváním – jako jedinou cestu k probuzení.

Hlubší pojetí této cesty, tedy tak, jak už se nachází i v ranných spisech buddhismu, v Kaččajána sutta atd. – je tedy poznání transcendence pojmů „existence“ a „neexistence“. – Toto, je hlubší pochopení souvislého vznikání.

V historii buddhismu, tento přístup ovšem, byl často nechápán – ačkoli Nágardžunna vysvětluje:

„Prázdnota je cesta k vyprázdnění všech názorů. – Ten, kdo má názor, a lpění na názor prázdnoty – ten, jako…

„Prázdnota je lék na všechny neduhy vědomí. – Ten, kdo lpí na prázdnotě – ten je nevyléčitelný.“

Dle (pochopení) interpretace Jógačára, tento přístup k poznání souvislého vznikání, může být spojen s inklinací k nihilismu[1].

Proto Jógačára se vrací:

Aby něco bylo prázdné – musí existovat něco, co se musí vyprázdnit.

Pokud neexistuje něco, co se musí vyprázdnit – je těžké prázdnotu správně pochopit.

Proto, v pojetí Jógačára: To, co existuje – je právě vědomí.

A podstata vědomí:

Člověk musí poznat vědomí, aby poznal prázdnotu. – Neb, podstata vědomí je právě prázdnota.

Tedy, eo ipso[2] – Souvislé vznikání není nic jiného – než vědomí samo.

---

[1] zdroj: Wikipedie: nihilismus (z lat. nihil, nic) filozofické stanovisko, které pouze popírá nebo odmítá – například možnost pravdivého poznání, ale zejména všech hodnot, autorit a podobně.

[2] zdroj: Wikipedie: eo ipso – v tom případě, právě proto

Teď. Vědomí.

Existuje samsárické vědomí.

Jestliže poznáme samsárické vědomí – můžeme též poznat vědomí osvobození, tedy nirvánické vědomí.

Pokud nepoznáme samsárické vědomí, tak jak je – nemůžeme poznat druhou stránku tohoto vědomí.

Druhá stránka tohoto vědomí – v jiné interpretaci Jógačára (školy interpretující souvislé vznikání jako vědomí samé) – právě toto čisté nirvánické vědomí je pravé vědomí a jediné vědomí.

Vědomí, které vzniklo na základě nevědomí – není ani vědomím.

Proto interpretace souvislého vznikání, na základě konceptu „jádra buddhovství“, který je pravou podstatou vědomí ve všech bytostech.

No a, skončil bych asi tady, abych krátké pojednání o souvislém vznikání, jakožto jádra pochopení buddhismu, jakožto jádra pochopení stavu neklidu, který prožíváme a stavu osvobození z tohoto neklidu – není též nic jiného, než poznání souvislého vznikání.

Tedy, souvislé vznikání na základě samsárického vědomí je stav neklidu, který bude existovat tak dlouho, dokud příčiny neklidu budou existovat.

A poznání příčin neklidu, je právě poznání toho – co transcenduje neklid.

Čili. Poznání souvislého vznikání je též poznání pravého stavu věcí ve světě – a je též poznáním cesty ven ze slepé uličky světa – což je (čím jsem začal) nic jiného – než naše představy a sny o světě.

Končíme tímto.

A co zbývá, je jen předání zásluh pro dobro všech bytostí.

V devět hodin přijedou hosti, tak měli bychom skončit tady.

Tak doufám, že jsem dal podnět dalšímu studiu – a nejlepší k praktickému studiu souvislého vznikání.

Souvislé vznikání obsahuje vlastně všechny složky buddhistického učení. Buddhistické učení a souvislé vznikání je jedno.

Buddhistické učení obsahuje jasné vysvětlení stavu samsárického. – Stavu našich představ, rozlišení světa na základě našich představ – a též představuje cestu osvobození od neklidu, který je založen na našich falešných představách o světě.

Tedy, v tomto smyslu, buddhistické učení – jestliže je hlouběji pochopeno – není nic jiného, než učení optimizmu.

Tento stav neklidu, který prožíváte (ať jste si toho vědomi, nebo ne) – je stav snů a neskutečnosti.

Proto je třeba studium buddhismu.

Není nic jiného, než poznání, že tento stav je neskutečný. A přiblížení se ke skutečnosti je právě to – co je prosté od stavu tohoto neklidu.

Ať jsme si toho vědomi, nebo ne – je to to, co Buddha poznal pod stromem probuzení – osvícení a co hlásal potom celý život, až do konce, do jeho vstupu do parinirvány.

A teď: Předání zásluh pro dobro všech bytostí. Já budu recitovat v páli.

Ákásathá ca bhummathá – Dévá nágá mahiddhiká

puňňantam anumoditvá – čiram rakkhantu lóka-sásanam

Ákásathá ca bhummathá – Dévá nágá mahiddhiká

puňňantam anumoditvá – čiram rakkhantu désanam

Ákásathá ca bhummathá – Dévá nágá mahiddhiká

puňňantam anumoditvá – čiram rakkhantu mam param

Subbhitiyo vivajjantu vivajjantu – sabba rogo vinassatu

Má me/te bhavatvantaráyo – sukhi digháyuko bhava

Bhavatu sabba mangalam – rakkhantu sabba devatá

Sabba Buddhanu bhávena – sadá sotthi bhavantu me

Bhavatu sabba mangalam – rakkhantu sabba devatá

Sabba Dhammánu bhavena – sadá sotthi bhavantu me

Bhavatu sabba mangalam – rakkhantu sabba devatá

Sabba Sanghanu bhávena – sadá sotthi bhavantu me

Devo vassatu kálena – sassa sampatti hetu ca

phito bhavatu loko ca – Rajá bhavatu dhammiko

Toto Centrum Lotus bylo koncipováno jako centrum střetávání se buddhistů všech směrů – tak proto dnešní výklad byl v tomto smyslu, aby buddhisté všech směrů poznali hlouběji smysl učení, které je inspiruje a poznali, že se jedná o jedno učení – ne dvě učení.

Jenom rozdílné interpretace stejného učení – učení souvislého vznikání – jehož pochopení je též žebřík ve světě.

Tak je to vysvětleno v Abhisamaja alankára: Maitréja vysvětluje konvenční pravdu, jako žebřík k pravdě nejvyšší – což je nirvána.

Konvenční pravda tedy:

Je konvenční pravda falešná, konvenční pravda založená na nepravdivých představách. – A konvenční pravda založená na pravých představách.

Konvenční pravda založená na nepravých představách – je založená na představě pevného jádra v nás samých a ve světě.

Konvenční pravda, jež má opodstatnění v realitě – je právě pravda těch opravdových složek světa, tak jak je Buddha vysvětlil.

A nejvyšší pravda?

Pochopením těchto složek právě, je poznána nejvyšší pravda – jež je pravda věčného

klidu, tedy nirvána.

A doufám, že všichni z vás se budou o tento stav věčného klidu budou snažit a budou ho praktikovat.